

2.Khodjaeva, S. (2021) Cultural awareness for intercultural communication in English language learning. Society and innovations Special Issue 3. <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol2-iss3/S-pp212-215>

3.Malykhin, O., Bondarchuk, J., Tersina, I., & Voitaniuk, I. (2024). Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning. Amazonia Investiga, 13(76), 90-102. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.76.04.8>

4.Seven strategies to increase motivation in your language learners (2022) <https://sanako.com/7-strategies-to-increase-motivation-in-your-language-learners>

5.Soto, S.T., Guncay J. C., Calle Calle, M. E. (2024) Strategies and techniques to enhance student motivation in the EFL classroom. Capítulos. <http://doi.org/10.48190/9789942241849.5>

6.Ye, W. (2024) Enhancing English Language Education in Shenzhen Polytechnic University: Strategies for Effective Teaching and Learning. Creative Education, 15, 238-248. <https://doi.org/10.4236/ce.2024.152014>

7.Бондарчук, Ю. (2024). Стратегічне удосконалення навчання іноземних мов у закладах вищої освіти: інноваційні підходи в умовах динамічних змін. Педагогічна Академія: наукові записки, (6). <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.05.29.09>

8.Малихін О.В., Бондарчук Ю.А. (2024) Понятійно-категорійне поле психолого-педагогічної проблеми стратегізації іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти. Молодь і ринок, No 3 (223), с.35-40 DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.299568>

Малихін О. В.

*Інститут педагогіки НАПН України
(Київ, Україна)*

Чернюк А. П.

*Інститут педагогіки НАПН України
(Київ, Україна)*

ІНТЕРАКТИВНІ СТРАТЕГІЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У сучасному світі, що стрімко змінюється, освітні системи стикаються з новими викликами, що вимагають інноваційних підходів до навчання. Особливо це стосується філологічних спеціальностей, де високий рівень комунікації, критичного мислення та самостійності є запорукою успішної професійної діяльності. У цьому контексті інтерактивні стратегії фахової підготовки виступають не лише як засіб активізації освітнього (навчального) процесу, але й як потужний інструмент розвитку самостійності студентів.

«Самостійна навчальна діяльність – це діяльність, спрямована на особистісне та професійне самовдосконалення, в основі якого лежить усвідомлена орієнтація суб'єкта на самостійне здобуття знань, розвиток індивідуальних здібностей і стійке мотиваційно-вольове прагнення до самонавчання, самоорганізації, самоуправління, самореалізації, саморозвитку, самовдосконалення». Дослідження підтверджують, що систематично організована та правильно виконувана самостійна робота сприяє розвитку довільної уваги в студентів, формує вміння логічно мислити, попереджує механічне засвоєння знань, а також виступає важливим засобом виховання самостійності як особистісної якості (Малихін, 2009).

У науково-педагогічній літературі не існує чіткого визначення інтерактивних стратегій навчання. Зазвичай їх трактують як інтерактивні методи та прийоми навчання, що активізують взаємодію між учасниками освітнього процесу, спрямовані на створення умов для активного обміну інформацією та ідеями між студентами та викладачами. Інтерактивне навчання, у свою чергу, полягає у заохоченні участі студентів, використанні запитань для стимулювання обговорення та наданні можливості практичного досвіду (Senthamarai, 2018).

Отже, спробуємо розглянути, яким чином інтерактивні стратегії фахової підготовки впливають на розвиток самостійної діяльності студентів філологічних спеціальностей.

1. *Залучення до активної участі.* Цей підхід забезпечує активну взаємодію студентів з навчальним матеріалом, викладачами та іншими учасниками освітнього (навчального) процесу. Інтерактивні стратегії навчання, такі як ігрові методи, діалогічні практики, метод проєктів, розроблення цифрового контенту, спілкування в соціальних мережах тощо (Арістова, 2021) не лише сприяють розвитку самостійності, але й мотивують до більшої активності через практичне застосування знань. Ігрові методи дають змогу студентам взаємодіяти з матеріалом у творчій і змагальній формі, що стимулює їх до пошуку самостійних рішень і самостійної роботи з джерелами інформації. Діалогічні методи заохочують до активної комунікації й обміну думками, що розвиває навички аргументації та формування власних позицій. Метод проєктів створює умови для самостійного планування та виконання завдань, даючи студентам можливість контролювати кожен етап своєї роботи. Водночас розроблення цифрового контенту та спілкування через соціальні мережі дають змогу студентам активно використовувати сучасні технології, що сприяє їхній самостійній роботі з інформацією та її поширенню.

2. *Здатність до рефлексії.* Ключовим складником професійної суб'єктності майбутніх філологів є рефлексивний аспект, що визначає здатність студентів досліджувати та аналізувати явища своєї свідомості та навчально-пізнавальної діяльності (Арістова, 2017). Однією з ефективних інтерактивних стратегій навчання, яка може розвивати самостійність і здатність до рефлексії в студентів філологічних спеціальностей є «Мозковий штурм з подальшим аналізом». Викладач пропонує актуальну проблему, наприклад, «Positive and Negative Impacts of Using Tiktok». Студенти працюють у малих групах, де протягом 10-15 хвилин генерують ідеї, висловлюють свої думки, не критикуючи одне одного. Усі ідеї записуються на дошці. Після завершення штурму групи представляють свої ідеї. На етапі обговорення студенти можуть запитувати один одного, уточнювати й аналізувати аргументи. Викладач може підводити підсумки та наводити додаткові приклади. Наприкінці заняття студенти пишуть коротку «рефлексію» про те, чого вони навчилися, які ідеї їх вразили, і як це може вплинути на їхнє розуміння проблеми та навички мовлення. Ця стратегія сприяє розвитку самостійності, оскільки студенти самостійно генерують ідеї та беруть участь у дискусії. Вони вчаться слухати інших, формулювати власні думки й аргументи. Рефлексія наприкінці заняття допомагає усвідомити отримані знання й інтегрувати їх у свій

освітній (навчальний) процес, що є важливим для філологів у їхній подальшій професійній діяльності.

3. *Підвищення рівня мотивації.* Мотивація навчання являє собою систему зовнішніх і внутрішніх мотивів, що взаємодіють ієрархічно та формуються під впливом педагогічних умов (Арістова, 2015). Мовний клуб виступає чудовим інструментом для підвищення мотивації студентів філологічних спеціальностей з кількох причин: по-перше, студенти самостійно обирають теми для обговорення, що дозволяє їм зосередитися на власних інтересах і захопленнях, створюючи відчуття причетності до освітнього (навчального) процесу; по-друге, активна участь у дискусіях стимулює висловлення думок, постановку запитань і обговорення різних точок зору, що робить навчання динамічним і захоплюючим. Творчий підхід до підготовки, включаючи презентації та інтерактивні ігри, сприяє розвитку креативності та використанню мовних навичок у нестандартних формах. Неформальна атмосфера клубу знижує стрес і страх помилок, надаючи студентам змогу вільно спілкуватися й експериментувати з мовою. Соціальна взаємодія з однокурсниками створює стимулювальне середовище, що підвищує впевненість у власних силах і сприяє колективному навчанні. Ці чинники формують позитивне навчальне середовище, що значно підвищує мотивацію навчання студентів.

4. *Розвиток комунікативних навичок.* Ефективною інтерактивною стратегією навчання для розвитку комунікативних навичок студентів філологічних спеціальностей є організація дебатів. Ця стратегія передбачає вибір актуальної теми, що стосується літератури, мовних тенденцій чи соціокультурних питань. Студенти формують команди та готують аргументи, що вимагає від них самостійної роботи й дослідження розмаїття матеріалів. Під час дебатів учасники представляють свої позиції, активно обмінюються думками й відповідають на запитання, що сприяє формуванню навичок аргументації та критичного мислення. Після завершення дебатів студенти проводять обговорення, аналізуючи свої виступи та надаючи один одному зворотний зв'язок.

Отже, в умовах реалізації сучасної освітньої парадигми, що акцентує увагу на самостійній діяльності студентів, інтерактивні стратегії фахової підготовки відіграють ключову роль у формуванні самостійності та професійної суб'єктності майбутніх філологів. Завдяки активному залученню до освітнього (навчального) процесу, розвитку навичок рефлексії, посиленню мотивації навчання й вдосконаленню комунікативних здібностей, інтерактивні стратегії фахової підготовки створюють сприятливі умови для особистісного й професійного самовдосконалення студентів. Крім того, вони не лише забезпечують поглиблення теоретичних знань, а й сприяють застосуванню їх на практиці, що є надзвичайно важливим для фахової підготовки філологів. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення впливу конкретних інтерактивних стратегій навчання на різні аспекти фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей та їхнього саморозвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева, С., Арістова, Н., Малихін, О., & Попов, Р. (2022). Дидактичні форми організації освітнього процесу сучасного закладу освіти. *Актуальні питання у сучасній науці*, (1(1)). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-1\(1\)-339-347](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-1(1)-339-347)

2. Арістова, Н. О. (2015). Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих навчальних закладів : монографія. Київ : ТОВ «ГЛІФМЕДІА». 240 с.
3. Арістова, Н. О. (2017). Формування професійної суб'єктності майбутніх філологів: теорія і практика: монографія. Київ : ТОВ "НВП Інтерсервіс". 400 с.
4. Арістова, Н.О. (2023). Формування цифрової компетентності студентів філологічних спеціальностей : інтерактивні форми організації і методи навчання. *Education. Innovation. Practice*, 11(6), 6– 12. DOI :<https://doi.org/10.31110/2616-650x-vol11i6-001>
5. Малихін, О. В. (2009). Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект : монографія. Кривий Ріг: Видав. дім. 307 с.
6. Малихін О., Ярмольчук Т. (2017). Фахова підготовка майбутніх фахівців-філологів засобами інформаційного середовища. *Суб'єктивація процесу фахової підготовки майбутнього філолога: теоретичні і практичні аспекти* : монографія : у 2 ч. / за ред. О. Малихіна. Київ : Національний університет біоресурсів і природокористування України, Ч. 1. С. 202–229.
7. Опалюк, Т. Л., Малихін, О. В. (2018). Ключові компетентності для навчання протягом усього життя в контексті розвитку соціальної рефлексії майбутнього вчителя. *Стратегії інтеріоризації змісту професійної підготовки майбутніх філологів: теорія і практика* : монографія. Київ. Ч. 1. С. 73–93.
8. Опалюк, Т. Л., Малихін, О. В. (2018). Мотивація соціалізації особистості як функціонально-структурна компонента соціальної рефлексії майбутнього вчителя. *Стратегії інтеріоризації змісту професійної підготовки майбутніх філологів: теорія і практика* : монографія. Київ. Ч. 2. С. 94–114.
9. Malykhin O., Aristova N. (2022). Boosting independent learning skills among future teachers of foreign languages: implementing innovative strategies. *Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу*. Київ : КНУТД. Р. 132–135.
10. Malykhin, O., Bondarchuk, J., Tersina, I., & Voitanik, I. (2024). Unlocking success: strategic approaches to enhancing communicative competence in English learning. *Revista Amazonia Investiga*, 13(76), 90–102. DOI: <https://doi.org/10.34069/ai/2024.76.04.8>
11. Senthamarai, S. (2018). Interactive teaching strategies. *Journal of Applied and Advanced Research*, 3(S1), 36. DOI: <https://doi.org/10.21839/jaar.2018.v3is1.166>

Махович І. А.

*Інститут педагогіки НАПН України
(Київ, Україна)*

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРИКЛАДИ УСПІШНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ

У сучасному світі стрімкої цифровізації освітній процес вимагає інноваційних підходів, які відповідають викликам сьогодення. Гейміфікація виступає одним із ключових інструментів для досягнення цієї мети, забезпечуючи індивідуалізацію навчання та мотивуючи студентів через інтерактивні елементи, ігрові механіки та адаптивні освітні середовища.

Гейміфікація вже довгий час успішно використовується в різних сферах бізнесу, виступаючи однією з ключових маркетингових стратегій для залучення клієнтів (Галстян, 2024). Вона сприяє не лише утриманню аудиторії, але й формуванню емоційного зв'язку з брендом через інтерактивність і захопливі завдання (Werbach & Hunter, 2012).

Наприклад компанія Nike у своєму гейміфікованому додатку *Nike Run Club* активно використовує елементи гейміфікації, такі як відстеження прогресу, встановлення особистих цілей, отримання бейджів за досягнення, перехід на нові рівні, участь у віртуальних марафонах і викликах. Також додаток пропонує